

Kommissorium for arbejdsfællesskab omkring specialundervisning, specialpædagogiske tilbud/mellemtilbud og visitationspraksis

1. Baggrund og formål

I Slagelse Kommune skal alle børn og unge opleve glæden ved at deltage i fællesskaber, hvor læring og uddannelse prioriteres højt.

Specialundervisning fylder meget i den offentlige debat og på kommunens skoler. Slagelse Kommune har en ambition om, at stadig flere børn bliver en del af fællesskabet i folkeskolen. Forskning peger på, at alle børn og unge – både fagligt og socialt – drager fordel af mangfoldige fællesskaber. Folkeskolen skal så vidt muligt forblive rammen om børn og unges hverdagsliv, og om udviklingen af børne- og ungemiljøer med fokus på læring, trivsel, nærhed og muligheder for deltagelse.

Børn og unge skal støttes i deres nærmiljø og altid med udgangspunkt i, hvad der er den enkeltes behov. Indsatsen iværksættes i et tæt samarbejde med forældrene.

Forældre skal som ansvarlige for egne børn tage medansvar for de fællesskaber, deres barn eller ung deltager i. Derudover skal potentialet i samarbejdet mellem forældre, skole, foreningsliv og det øvrige civilsamfund udforskes og dyrkes, så alle relevante ressourcer bringes i spil i forhold til opsporing, forebyggelse og foregribende indsatser.

Formål:

I aftalen om Budget 2020-23 fremgår det, at:

"Partierne er enige om, at almenområdet på børn og ungeområdet skal udvikles til at kunne inkludere endnu flere børn og unge. Det betyder, at der skal være et særligt fokus på omlægningen af specialundervisningen, således at skolerne samlet set har det tværgående ansvar, og den enkelte skole har et større ansvar for bedre inklusion, så flere børn med særlige udfordringer tilknyttes normalområdet. I 2020 indledes omlægningen indenfor den samlede ramme og de frigjorte ressourcer fra specialundervisningen kan benyttes til at inkludere flere børn og unge i normalområdet. Fra 2021 til 2023 forventes de samlede omkostninger til specialundervisning reduceret. Endelig vurdering af den mulige reduktion af de i dag 170 mio. kr. træffes politisk forud for skoleåret 2021-22."

Det politiske ønske om omlægning af midler fra specialundervisning til almenundervisning udgør det vigtigste formål for arbejdsfællesskabet og er det styrende element for alle leverancer.

Et stigende antal af børn og unge bliver fortsat visiteret til specialundervisning. Samtidig har disse børn og unge stadig mere komplekse problemstillinger. Det presser og udfordrer ambitionen om et styrket fællesskab i folkeskolen og de økonomiske rammer.

Der er gennem en årrække arbejdet med at løse udfordringer og sikre høj kvalitet. Dette har endnu ikke været tilstrækkeligt til at vende udviklingen. Der er brug for, at vi sammen – og på tværs af fagområder – sætter udfordringerne på dagsordenen og selv tænker i fællesskaber som løsningen på udfordringerne.

På skoleområdet er det derfor besluttet at nedsætte et arbejdsfællesskab med et delegeret mandat, der i dialog med skoleområdet skal komme med forslag til, hvordan vi løser og griber disse udfordringer an. Arbejdet skal munde ud i en række anbefalinger og udkast, der hver for sig – og som et samlet hele – skal give skoleområdet et solidt fundament for at kunne gennemføre de ændringer og justeringer, der skal til, så vi kan imødegå udfordringerne på området.

Det er et eksplicit formål med gruppens arbejde, at anbefalingerne og udkastene til ændringer og justeringer ikke skal have lang vej fra papir til handling. Derfor starter gruppen ikke fra bunden af. Nogle af forudsætningerne er lagt frem, inden arbejdet starter. Vigtigst af disse er det helt overordnede valg af, hvilken styringsramme der skal være basis for skoleområdet som helhed. Groft sagt kan det koges ned til en skelnen mellem "kulturstyring" og incitamentstyring": En styring via kultur fokuserer på stærke normer, en solid fællesskabsfølelse og et kontinuerligt fokus på det tværgående ansvar for det enkelte barn. En styring via incitament styrer derimod på økonomi og rationelle kalkuler som basis for handlinger, og systemet skal indrettes således, at summen af de enkelte rationelle handlinger skaber det bedst mulige output for fællesskabet som helhed.

Problemet er, at hverken den rene "kulturstyring" eller den rene "incitamentstyring" er tilstrækkelig. Arbejdet i gruppen tager derfor udgangspunkt i, at vi er nødt til bruge elementer fra begge styringslogikker i opbygningen af skoleområdet i Slagelse Kommune. Der skal derfor ikke udarbejdes lange beskrivelser af mulige (og umulige) måder at opbygge skoleområdet på. Vi ved, at vi ikke kan lykkes med en ren Næstved-model. Vi ved også, at vores nuværende model ikke er tilstrækkelig. Vi er med andre ord nødt til at arbejde med både kultur og incitament. Spørgsmålet er udelukkende, hvordan vi herfra får det til at lykkes.

2. Arbejdsfællesskabets leverancer

Arbejdsfællesskabet skal med afsæt i eksisterende visioner og politikker levere:

1. Et udkast til, hvordan en samarbejdsmodel kan implementeres i Slagelse Kommune,
2. Et overblik over specialpædagogiske indsatser (en "tilbudsvifte"),
3. En beskrivelse af, hvilke (organisatoriske og strukturelle) rammer, der skal være på plads, hvis mellemformerne skal integreres i vores nuværende model,
4. Et udkast til en ny visitationspraksis – herunder anbefalinger til "førvisitation", elever i visiterede tilbud, revisitation, brobygning til mindre indgribende tilbud,
5. Et bud på, hvordan der kan arbejdes med relationel kapacitet i samarbejdet omkring børn og unge med komplekse problemstillinger og dermed fremme det tværgående ansvar.
6. Et sæt anbefalinger til skolebestyrelser, som kan understøtte deres arbejde med udarbejdelse af principper for den enkelte skoles arbejde med inkluderende fællesskaber.
7. Et bud på et økonomisk cockpit (systematisk overblik over udviklingen på specialundervisningsområdet)

Leverancerne 1 og 2 udarbejdes af styregruppens centrale deltagere (se punkt 3 nedenfor). Dermed er det leverancerne 3 til 7, der skal udarbejdes af de nedsatte underudvalg.

I udarbejdelsen af alle leverancerne er det vigtigt at fastholde sigtet mod formålet: Omlægningen af midler fra specialundervisningen til almenundervisningen.

Sideløbende med udarbejdelsen af leverancerne opstartes en proces, hvor serviceniveauet på specialundervisningsområdet skal afdækkes og analyseres. Dette indebærer en undersøgelse af, hvad taksterne består af, hvad specialtilbuddene forventes at levere og hvordan disse elementer hænger sammen. Denne proces arbejder med en separat tidsplan.

3. Arbejdsfællesskabets sammensætning og arbejdsform

Den nuværende arbejdsgruppe, der har udarbejdet dette kommissorium, fortsætter i udvidet form som styregruppe. Dermed vil styregruppen bestå af:

Decentrale deltagere	Centrale deltagere
<ul style="list-style-type: none"> • Benjamin Ejlertsen, skoleleder på Storebæltsskolen • Jens Løhndorf, skoleleder på Klostermarken Skole • Charlotte Paulsen, skoleleder på Broskolen • Henrik Hallig, skoleleder på Søndermarksskolen • Poul Erik Gudiksen, skoleleder på Hashøjskolen 	<ul style="list-style-type: none"> • Dorthe Christiansen, leder af skoleområdet • Bo Clausen, leder af PUI • Christina Holst Holliday, psykolog i PUI • Berit Vangsgaard, chefkonsulent i SØD • Rikke Kromann, konsulent på skoleområdet • Anders Borgstrup, økonomi- og analysekonsulent på skoleområdet

Styregruppen nedsætter tre underudvalg, der hver repræsenterer et distrikt (Slagelse, Korsør, Skælskør). Styregruppen repræsenteres i hvert underudvalg med minimum ét medlem (en virksomhedsleder), men derudover kan der i bemanningen trækkes medarbejdere/interessenter ind med de kompetencer, der er behov for.

Hvert underudvalg leverer bud på alle leverancerne (3 til 7), som fremlægges for styregruppen. Leverancerne forventes at være handlingsrettede, korte og præcise. Styregruppen kondenserer og kvalificerer det fremlagte, og der udarbejdes et samlet bud til præsentation for den samlede skoleledergruppe.

Når skoleledergruppen i fællesskab har godkendt præsentationen, har vi et samlet bud på, hvordan vi opnår arbejdsfællesskabets formål: Omlægning af midler fra specialundervisning til almenundervisning.

4. Tidsplan

- Underudvalgene præsenterer for styregruppen i uge 41.
- Styregruppen kondenserer og kvalificerer i uge 43.
- Det samlede bud præsenteres for skoleledergruppen virksomhedsledermødet i november.

Efterfølgende vil der om nødvendigt skulle gennemføres politiske godkendelsesprocesser, ligesom der løbende vil være politisk og administrativ opfølgning.

5. Økonomi

Der er ikke afsat særskilte midler til arbejdsfællesskabet.